

Vervolging ex-ING-ceo Hamers is kantelpunt voor financiële sector

Gerechtshof opent de deur naar persoonlijke aansprakelijkheid bestuurders

Rutger Betlem en Johan Leupen
Amsterdam

Voormalig ING-ceo Ralph Hamers moet voor de strafrechter verantwoording afleggen voor zijn rol in de witwaskwestie rond ING. In een uniek vonnis eist het Gerechtshof in Den Haag dat het witwasdossier opnieuw geopend wordt. De topman, die eerder vrijuit ging, hangt daardoor een forse boete en mogelijk gevangenisstraf boven het hoofd.

De vervolging van Hamers is een kantelpunt voor de financiële sector. Tot nu toe wisten financiële instellingen zo'n publieke vernedering van het bestuur te voorkomen met een schikking of een bestuurlijke boete van De Nederlandsche Bank. Nederlandse bestuurders houden zichzelf doorgaans buiten schot, en hun aandeelhouders draaien in dergelijke zaken op voor de financiële schade van een schikking.

ING schikte enkele jaren geleden voor

Ralph Hamers FOTO: BLOOMBERG

€775 mln in een zaak waarin was gebleken dat de bank onvoldoende onderzoek had verricht naar verdachte geldstromen. ING betaalde een boete, maar de top ging vrijuit. Er was tegen de bestuurders geen snipper belastend bewijs, stelde het OM. De rechter oordeelt nu dat het Functioneel Parket dat onderzoek nog maar eens moet overdoen.

Dat het Hof de deur opent voor persoonlijke aansprakelijkheid past in de tijdgeest, zegt advocaat financieel recht Frank 't Hart. 'Dit is een duidelijk signaal aan de sector. Liep het vroeger slecht af, dan vertrok een bestuurder door de achterdeur. Nu wordt het spel op de man gespeeld.'

In politieke kringen is de harde ingreep van het Hof met instemming ontvangen. 'Witteboordencriminaliteit mag niet worden afgekocht met schikkingen', zei PvdA-Kamerlid Henk Nijboer. Hij pleit al jaren voor hardere aanpak en persoonlijke vervolging van bestuurders in dergelijke zaken. 'Verantwoordelijken moeten worden

vervolgd. Ook als ze onderdeel uitmaken van de top van het old boys network.'

De zaak-Hamers werd aanhangig gemaakt door bedrijfsonderzoeker Pieter Lakeman en zijn juridisch adviseur Gabriel Meijers. De laatste spreekt van een *bombshell*, die nog lang na zal galmen in de bestuurskamers. Niet eerder werd een topman van een systeembank als verdachte aangemerkt. 'Dit heeft niet alleen gevolgen voor ING, maar ook voor lopende zaken, zoals de witwasaffaire bij ABN Amro. Niemand is onaantastbaar.' Meijers zegt dat het OM een besluit in deze zaak voor zich heeft uitgeschoven vanwege de situatie rond Hamers.

Volgens de raadsman van claimclub Stichting Onderzoek Bedrijfs Informatie (Sobi) is de uitspraak van het Hof niet alleen een pijnlijke nederlaag voor Hamers, maar ook voor het OM.

➔ **Vervolg op pagina 3**

Meijers: 'Er is met veel nadruk aangekondigd dat er geen daders waren. Nu moeten ze toegeven dat ze iets niet goed gedaan hebben.'

Experts zeggen dat Hamers — sinds de zomer directievoorzitter bij UBS — de zaak rond zijn vervolging niet handig aangepakt heeft. Hij weigerde zich te verantwoorden voor falend witwasbeleid, vergiste zich in de ophef rond zijn salarisverhoging, en ging met tegenzin naar de Kamer om zich hiervoor te verantwoorden. Zijn draagvlak in de maatschappij en politiek was daarna dun. Ook bij het Hof in Den Haag liet hij zich niet van zijn beste kant zien. 'Beklaagde heeft verzuimd publiekelijk verantwoordelijkheid te nemen voor zijn handelen', schrijft de rechter.

Het staat er niet met zoveel woorden, maar het Hof lijkt het Hamers zwaar aan te rekenen dat hij niet een nadrukkelijke, publieke knieval heeft gemaakt, zegt bestuursrechtadvocaat Simone Peek van bureau Brandeis. 'Het Hof gaat hier vrij ver in haar interpretatie van

Experts zeggen dat Hamers de zaak rond zijn vervolging niet handig heeft aangepakt

de maatschappelijke verantwoordelijkheid die dit soort banken en hun bestuurders dragen.'

Volgens Peek zal de uitspraak hard zijn binnengekomen in Nederlandse boardrooms. 'Een artikel 12-procedure kan behoorlijke rechtsonzekerheid creëren rond dit soort schikkingen. Bestuurders die dachten dat ze hun zaak hadden afgehecht, kunnen er nog jarenlang door worden achtervolgd.'

Een optie is volgens Peek voortaan een rechterlijke toets te laten plaatsvinden op dergelijke schikkingen, zoals ook in de VS gebeurt. 'Een korte beoordeling kan bijdragen aan het maatschappelijke draagvlak voor een schikking en de rechtszekerheid voor betrokkenen.'

Het OM wil desgevraagd niet inhoudelijk reageren op de uitspraak, en zegt alleen dat het bevel om de voormalige topman te vervolgen 'uiteraard zal worden uitgevoerd'.